

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 131/2017-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. decembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Malichom, MALICH – advokátska kancelária, s. r. o., Dunajská 7080/25, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 517/2015 z 29. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti [REDAKOVANÉ] **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 131/2017-20 z 8. marca 2017 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 517/2015 z 29. júna 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou na Okresnom súde Bratislava II (ďalej aj „okresný súd“) domáhal náhrady škody proti Slovenskej republike (Úradu geodézie a kartografie Slovenskej republiky) v sume 81 300 000 Sk s prísl. z titulu nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci (pre nečinnosť Správy katastra hlavného mesta Bratislava, resp. pre zbytočné prieskumy v konaní o zápis zmeny vlastníckeho práva v prospech sťažovateľa, ktorý sa stal vlastníkom nehnuteľnosti).

3. Opisujúc podrobne skutkový stav danej veci, ktorý predchádzal podanej žalobe (na strane 2 až 4 sťažnosti, pozn.), a vyslovujúc svoj právny názor na vec (na strane 5 až 7 sťažnosti, pozn.) sťažovateľ uviedol, že okresný súd medzitýmnym rozsudkom sp. zn. 8 C 30/2009 z 2. marca 2011 určil, že nárok sťažovateľa na náhradu škody je opodstatnený. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný a následne Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 14 Co 342/2011 zo 4. decembra 2012 rozsudok okresného súdu zmenil a žalobu sťažovateľa zamietol, pričom sa stotožnil s právnym názorom žalovaného (strana 8 sťažnosti, pozn.). Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie a následne najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu zo 4. decembra 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Vo veci krajský súd rozhodol druhýkrát rozsudkom sp. zn. 14 Co 573/2014 z 9. decembra 2014, pričom zmenil rozsudok okresného súdu tak, že nárok sťažovateľa na náhradu škody proti žalovanému nie je opodstatnený. Podľa sťažovateľa v odôvodnení

súdneho rozhodnutia krajský súd konštatoval rovnaké dôvody ako okresný súd (pozri bod 3, stranu 8 sťažnosti, pozn.). Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ podaním z 19. februára 2015 dovolanie (doručil dovolanie okresnému súdu 5. marca 2015, ktoré je v súdnom spise na č. l. 278 až č. l. 288), v ktorom namietal nesprávne právne posúdenie veci. Najvyšší súd napadnutým rozsudkom zamietol jeho dovolanie ako nedôvodné, pričom sa stotožnil s právnym záverom krajského súdu, a to:

„a) že nesprávny zápis alebo nečinnosť katastrálneho úradu je bezpochyby neprávnym úradným postupom v zmysle KZ, ktorý však bez ďalšieho nemá za následok vznik škody.

b) majetok žalobcu sa zmenšil až zaplatením zmluvnej pokuty a nezväčšil sa v dôsledku neuzavretia kúpnej zmluvy s budúcim kupujúcim. To znamená, že bez ďalšej právnej skutočnosti, v danom prípade bez plnenia zmluvnej povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu, resp. bez neuzavretia kúpnej zmluvy, by ku škode u žalobcu vôbec nedošlo,

c) z postupného sledu jednotlivých skutkových okolností danej veci je zrejmé, že zmenšenie majetku žalobcu zaplatením zmluvnej pokuty a nezväčšenie sa majetku v dôsledku neuzavretia kúpnej zmluvy s budúcim predávajúcim, nebolo spôsobené priamo neprávnym úradným postupom katastrálneho úradu...“

5. Sťažovateľ práve vo vyslovenom právnom názore najvyššieho súdu vidí porušenie ním označených práv (bod 1), odôvodnenie napadnutého rozsudku je podľa neho vzhľadom na skutkové okolnosti nedostatočné a tiež arbitrárne. V sťažnosti cituje § 220 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, § 9 ods. 1 a 4 zákona č. 514/2003. Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) a z rozhodnutí ústavného súdu (strana 10) a uvádza, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je nespravodlivý a riadne neodôvodnený.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že *„Základné právo [redacted] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rozsudkom Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo 517/2015*

zo dňa 29.06.2016 vo výroku (o odmietnutí dovolania) porušené bolo (zamietnutím dovolania, pozn.).

2. Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo 517/2015 zo dňa 29.06.2016 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov konania vo výške 363,79 EUR, ktorú je Krajský súd v Nitre povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu MALICH advokátska kancelária, s.r.o... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“.

II.

7. Na výzvu ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadrila predsedníčka najvyššieho súdu v podaní z 15. decembra 2016, ktorá odkázala na odôvodnenie napadnutého rozsudku a dôvody v ňom uvedené, ktoré sú presvedčivé, zrozumiteľné a v súlade s platnou právnou praxou. V podstatnom uviedla, že „Po oboznámení sa so skutkovými zisteniami sporu, jeho právnym posúdením v kontexte s dôvodmi rozhodnutia dovolacieho súdu mám za to, že odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje extrémny nesúlad právnych názorov s vykonanými skutkovými a právnymi zisteniami, či interpretáciu, ktorá by bola v nesúlade s obsahom právnej praxe, t. j. odklon od ustálenej súdnej judikatúry. Naopak ide o rozhodnutie, ktoré vychádza z ustálenej výkladovej praxe, rešpektuje kogentné normy a hodnotenie dôkazov sa opiera o akceptovateľný racionálny základ. Odôvodnenie rozhodnutia napádaného sťažovateľom tak vyhovuje všeobecnej požiadavke, reagovať jasne a zrozumiteľne na všetky ním nastolené relevantné skutkové a právne otázky, ktoré majú pre rozhodnutie vo veci podstatný význam. Citované rozhodnutie obsahuje presvedčivé argumenty a hodnotím ho ako racionálne, vnútorne logické a konzistentné. Napriek námietkam sťažovateľa odôvodnenie rozhodnutia spĺňa kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov a nie je možné ho označiť za arbitrárne, či svojvoľné.“. Preto navrhla sťažnosť sťažovateľa odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú. V podaní z 28. apríla 2017 predsedníčka najvyššieho súdu súhlasila s upustením od ústneho pojednávania.

8. Sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu rovnako súhlasil s upustením od ústneho pojednávania a v podaní z 3. mája 2017 k vyjadreniu najvyššieho súdu (bod 7)

uviedol: „Sme presvedčení, že v ústavnej sťažnosti zo dňa 20.10.2016 sme jasne opísali skutkové okolnosti ako aj dôvody v dôsledku, ktorých podľa nášho názoru došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 517/2015 zo dňa 29.06.2016.“

III.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

11. Ústavný súd poznamenáva, že v obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľnom práve na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností a ich prípadné porušenie je potrebné posudzovať spoločne.

12. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy

o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

13. Článok 6 ods. 1 dohovoru zaručuje každému právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

14. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu,

ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

15. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

16. Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí takú interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera jej účel a význam, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06), čo však nie je prípad sťažovateľa.

17. Ústavný súd sa podrobne oboznámil s napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a ďalšími vyjadreniami účastníkov konania (strán sporu), ktoré boli založené v spise okresného súdu, ktorý si na ten účel vyžiadal, najmä s dovolaním sťažovateľa (pozri bod 4) i vyjadrením žalovaného k dovolaniu z 20. mája 2015 (stranu 292 až 297) a konštatuje, že

odôvodnenie k jednotlivým dovolacím dôvodom sťažovateľa uvedeným v jeho dovolaní z 19. februára 2015 (pozri stranu 6 až 10) a tiež nosné odôvodnenie (pozri stranu 11 až 13), ktoré viedlo najvyšší súd k zamietnutiu dovolania, z ústavného hľadiska spĺňa nevyhnutné požiadavky na odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov a nie je ho možné označiť ako arbitrárne či svojvoľné. V tejto súvislosti najvyšší súd uviedol: „*V konaní o nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Zb. základ veci zahŕňa posúdenie všetkých podmienok zodpovednosti uvedených v tomto zákone okrem výšky škody; medzitymny rozsudok možno teda vydať, ak je vyriešené, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu, že vznikla škoda (majetková ujma) a že medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom konkrétnej majetkovej ujmy je vzťah príčiny a následku (príčinná súvislosť)*...

Dovolací súd sa stotožňuje... s právnymi závermi odvolacieho súdu, že nesprávny zápis alebo nečinnosť katastrálneho úradu je bezpochyby nesprávnym úradným postupom v zmysle citovaného zákona, ktorý však bez ďalšieho nemá za následok vznik škody. Peňažné plnenie, ktorého sa žalobca domáha titulom náhrady škody, a ktorého výška zodpovedala žalobcom zaplatenej zmluvnej pokute a ušlému zisku, nepredstavuje jeho majetkovú ujmu spôsobenú priamo nesprávnym úradným postupom katastrálneho úradu. Majetok žalobcu sa zmenšil až zaplatením zmluvnej pokuty a nezväčšil sa v dôsledku neuzavretia kúpnej zmluvy s budúcim kupujúcim (hoci mohla byť uzavretá pri dojednaní iných zmluvných podmienok). To znamená, že bez ďalšej právnej skutočnosti v danom prípade bez splnenia zmluvnej povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu, resp. bez neuzavretia kúpnej zmluvy, by ku škode u žalobcu vôbec nedošlo.

Z postupného sledu jednotlivých skutkových okolností v danej veci je zrejmé, že nesprávny úradný postup katastrálneho úradu bol významným článkom reťazca príčin a následkov. Napriek tomu ale zo sledu relevantných príčin a následkov vyplýva, že zmenšenie majetku žalobcu zaplatením zmluvnej pokuty a nezväčšenie sa majetku v dôsledku neuzavretia kúpnej zmluvy s budúcim kupujúcim, nebolo spôsobené priamo nesprávnym úradným postupom katastrálneho úradu. Vzhľadom na toto nie priame ale sprostredkované pôsobenie nesprávneho úradného postupu dospel dovolací súd k rovnakému záveru ako odvolací súd, že v danom prípade nebola daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom katastrálneho úradu a tým zmenšením majetku žalobcu, náhrady ktorého sa domáha.“

18. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd v okolnostiach posudzovanej veci z ústavného hľadiska primerane dostatočným spôsobom reagoval na podstatu právneho sporu nastoleného sťažovateľom, o ktorom bolo rozhodnuté medzitýmne. V tejto súvislosti ústavný súd predostiera, že ak by aj odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, týkajúce sa výkladu ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý uplatnil najvyšší súd (pozri stranu 11 až 13), nebolo jediným možným výkladom v tejto veci a ani prípadná spornosť vysloveného právneho názoru (bod 4) v kontexte posudzovanej veci (o neexistencii základu nároku sťažovateľa, pozn.) ešte neznamená, že ide v tomto prípade o arbitrárne či zjavne (očividne) neodôvodnené rozhodnutie, ako sa domnieva sťažovateľ.

19. Ústavný súd k tomu uvádza, že nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08). Ústavný súd nie je ani opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle judikatúry ústavného súdu by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol celkom zjavne svojvoľný, prípadne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný, čo sa však v prípade sťažovateľa nepotvrdilo. V neposlednom rade ústavný súd dodáva, že z jeho úlohy strážcu ústavnosti okrem iného vyplýva aj to, že v sporoch, ktoré vykazujú isté znaky špekulatívnosti či účelovosti, musí osobitným spôsobom pristupovať aj k otázkam prípadnej formálnoprávnej ne/dokonalosti napadnutých súdnych rozhodnutí. Spravodlivosť sa totiž nesmie iba javiť ako spravodlivosť, ale spravodlivosťou aj musí byť.

20. Na tomto základe (pozri body 13 až 19) ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s právom

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by reálne dospel k záveru o ich porušení. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nie je ani arbitrárne, ani celkom zjavne neodôvodnené (bod 10). Nevyhovieť možno takej sťažnosti, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktorú označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom a slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov, napr. vtedy ak ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05). Ústavný súd preto sťažnosti sťažovateľa nevyhoviel.

21. K tomuto rozhodnutiu v zmysle § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde pripája odlišné stanovisko sudca Milan L'alík.

22. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu (čl. 133 ústavy).

V Košiciach 12. decembra 2017